

NOTAT

Til: Landsstyret

Fra: Hilde Tretterud, sekretariatsleder

Dato: 14.03.2023

Notat årsregnskap 2022

Kontingentinntektene gikk opp med over 2,7 millioner kroner fra 2021 til 2022 til nesten 49,6 millioner kroner, mens kostnadene gikk opp fra vel 59,6 millioner til nesten 63,3 millioner. Med andre inntekter endte samlet resultat på nesten 850 000 kroner, mot et budsjettert underskudd på 2,7 millioner kroner. Vederlagsregnskapet endte på et ønsket merforbruk på nesten 2,9 millioner kroner.

NJ lager et aktivitetsbasert regnskap i henhold til god regnskapsskikk for organisasjoner. En stor del av våre kostnader er personal- og kontorkostnader. Der det er mulig fordeles disse ut på de aktivitetene NJ har, for å synliggjøre hvor ressursene brukes.

En endret måte å føre administrasjonskostnadene knyttet til vederlagsforvaltningen, gjør at dette synliggjøres i det regnskapet, og det er nyttig å se på resultatregnskapet for å se den totale aktiviteten. Den er økt fra 86 millioner kroner i 2021 til 93 millioner i 2022. Dette omfatter bl.a. drift, vederlag, journalisten og internasjonale prosjekter.

DRIFT

Samlet resultat for driften av Norsk Journalistlag i 2022 er at vi gikk nesten 850 000 kroner i pluss, mens vi hadde budsjettert med å gå 2,7 millioner kroner i minus. Vi gikk altså vel 3,5 millioner kroner bedre enn budsjettert, og slapp å bruke av egenkapitalen slik vi hadde planlagt.

Notatet beskriver noen nøkkelposter og områder som skiller seg fra tidligere eller fra budsjett.

Finans

Finansmarkedene har vært urolige i 2022 og mens vi hadde netto finansinntekter på 2,8 millioner kroner i 2021, snudde dette til omkring 350 000 kroner i minus på driftsmidlene (inkluderer konfliktfond og solidaritetsfondet) i 2022.

Inntekter

Antallet medlemmer økte med 303 til 8307 i løpet av 2022 og er hovedårsaken til at kontingentinntektene gikk opp med over 2,7 millioner kroner, sammen med forbedrede økonomi- og purrerutiner. Etersom vi budsjetterte med under en million kroner i økte inntekter, er dette en viktig årsak til at resultatet samlet er så bra. Det kan nevnes at medlemstallet har fortsatt å øke inn i 2023 og vi har 8443 medlemmer pr 6. mars.

Administrasjonsandelen fra vederlag gikk opp fra 2 millioner kroner til 3,1 millioner kroner, og det redegjøres for kostnadene i *Åpenhetsrapporten for vederlagsmidlene*.

Den største inntekten utenom kontingent, er 11 millioner kroner fra Utenriksdepartementet. Dette er midler som går direkte ut igjen, unntatt en administrasjonsandel.

Mens vi samlet inn midler til journalister i Afghanistan i 2021, var det ukrainske journalister og russiske journalister i eksil som var målet med innsamlinger i 2022, og det er regnskapsført 244 000 kroner til formålet.

To arbeidsmiljøkurs, der vi tar en kursavgift for ikke-tillitsvalgte, er regnskapsført med 300 000 kroner i inntekter.

De samlede inntektene var 64,2 millioner kroner, dvs 0,7 millioner kroner mer enn i 2021.

Aktiviteter

De samlede driftskostnadene i 2022 var på 63,3 millioner kroner mot 59,6 millioner i 2021, noe som er en forventet aktivitetsøkning etter pandemien.

Medlemsverving og kontingentinnhenting

Det viktigste vi gjør for å verve medlemmer, er å drive en god organisasjon. Møter med potensielle medlemmer, kommunikasjonsarbeidet, studentarbeidet, medlemstilbud og arrangementer kostnadsføres andre steder i regnskapet, og det er lite som kostnadsføres som rene verveaktiviteter.

Kostnader til kontingentinnhenting, er dels datasystemene og dels personalressursene som brukes til dette.

Lagsøkonomien

Etter to år med pandemi, er lagenes aktivitet normalisert i 2022. Driften av lokallagene og NJ Frilans er regnskapsført med nesten 1,9 millioner kroner, mens budsjett var 1,8. Kostnadene er opp 600 000 fra 2021, noe vi oppfatter som positivt. Det er NJ Oslo som er det «dyreste» lokallaget, med en kostnad på 400 000 kroner i 2022, fulgt av NJ Trøndelag med 130 000. Mange lag brukte mellom 50 000 og 100 000 kroner på driften, mens Stavanger var nøkterne og er regnskapsført til under 5 000 kroner.

Driften av NJ Frilans økte fra 425 000 kroner til 620 000, av dette er vel 200 000 kroner honorarer til styret, særlig leder, og ellers er det årsmøtet som trekker opp.

Konsernlagene er kostnadsført til vel 1,7 millioner kroner, mens budsjettet var på snaut 2,4 millioner kroner. Klubblederkonferanser og årsmøter er det som trekker mest. NJ i Amedia samlet sine klubbledere til 640 000 kroner, mens NJ i NRK brukte vel 550 000 på årsmøte og klubblederkonferanse.

NJ i Polaris ble i sin helhet driftet digitalt, og brukte ingen penger i 2022. NJ i Mentor Medier ble avvirket etter vedtak i landsstyret. Disse to konsernlagene forklarer i hovedsak underforbruket på 625 000 kroner for konsernlagene. Det har vært en viss usikkerhet knyttet til budsjettering av

konsernlagene etter pandemien, men erfaringen er altså at budsjetteringen her var noenlunde i tråd med behovet.

NJ Student har hatt svært god aktivitet i perioden og blant annet vervet mange nye medlemmer (opp vel 20 prosent gjennom 2022). De har likevel bare brukt omkring halvparten av budsjettet på vel 180 000 kroner.

Internasjonalt arbeid

Det kostet NJ snaut 400 000 kroner i årskontingenter til Den internasjonale journalistføderasjonen (IFJ) og Den europeiske journalistføderasjonen (EFJ).

De innsamlede midler i forbindelse med krigen i Ukraina (244 000 kroner i 2022), er i sin helhet gitt som tilskudd til ulike formål særlig i Ukraina, men også noe til russiske journalister som har fortsatt sin virksomhet i eksil. Noen av de innsamlede midlene er utbetalt i begynnelsen av 2023.

NJs solidaritetsfond har også bevilget midler til Ukraina. NJ setter hvert år av 1 prosent av kontingentinntektene til NJs solidaritetsfond, dvs. nesten 0,5 million kroner i fjor. Rundt 20 ulike enkeltpersoner og organisasjoner i hele verden fikk tilskudd fra disse pengene. Solidaritetsfondets har totalt, inkludert de innsamlede midlene, gitt tilskudd på over 700 000 kroner.

Det var flere større internasjonale møter i 2022 og kostnadene til reiser og opphold for tillitsvalgte og sekretariat beløp seg til nærmere 300 000 kroner.

Tilskuddet fra Utenriksdepartementet på 11 millioner kroner øker «omsetningen» kraftig. Av disse disponerer NJ 3,5 millioner kroner til egne internasjonale prosjekter. Resten går direkte til prosjekter i regi av SKUP og Institutt for Journalistikk, og i regi av Den internasjonale journalistføderasjonen IFJ og Den europeiske journalistføderasjonen EFJ.

Tillitsvalgtopplæring og Arbeidsmiljøarbeid

Kursvirksomheten for tillitsvalgte kalles populært NJ-skolen. Det er først og fremst konferansen *NJ Styrkeløft* som samler vel 100 tillitsvalgte hver høst, som trekker ressurser. Samlingen i 2022 ble kombinert med lagsledersamling, møter i NJs valgkomite og i NJs mentorordning. Kostnadene til samlingen er fordelt i henhold til dette.

Et budsjettert forhandlingskurs og et proffkurs for frilansere er ikke avholdt. En samlepost til «diverse kurs» på 750 000 kroner ble i mindre grad brukt, men gav fleksibilitet til å holde to arbeidsmiljøkurs i stedet for ett kurs som planlagt. Budsjetterte midler til mangfoldsarbeid er ikke brukt, men et utvalg har vært i aktivitet og mangfoldsdagen ble gjennomført på Styrkeløft.

Det har vært budsjett til flere kurs, fysiske, samt utvikling av et digitalt kurstilbud, men det har ikke vært kapasitet i sekretariatet til å gjennomføre mer. Det har imidlertid likevel vært flere korte nettkurs, og disse synes kun i regnskapet som kostnader til ansatte og noen datakostnader. Også personalkostnader knyttet til arbeidet med arbeidsmiljø er postert her.

Direkte kostnader til den store arbeidsmiljøundersøkelsen er belastet vederlagsmidlene.

Medlemsfordeler

En større mellomledersamling/kurs ligger i denne posten, samt kostnader til pressekort, og til Pressens Arbeidsledighetskasse og Gravferdskasse.

Tariff og rettslig bistand

NJ driver omfattende arbeidsrettslig bistand til medlemmer og tillitsvalgte. Det er få direkte kostnader knyttet til dette annet enn kostnader til ansatte. Avdeling Arbeidsliv hadde seks stillinger i 2022.

Begge de to store tariffoppgjørene, med MBL og NRK, ble dyrere enn budsjettet. I MBL-området er dette særlig knyttet til omleggingen av ulempeordningene, som det har vært mye arbeid med. Også tariffkonferansen for MBL-området ble dyrere enn budsjettet. Det kostet omkring 575 000 kroner å gjennomføre denne.

Bistand er lik sekretariatsressurser. For å få total kostnaden for f.eks. lagene eller Journalisten, må man i tillegg til å se på overføringene, også se på personal- og driftskostnadene knyttet til det administrative arbeidet med disse.

Kommunikasjonsarbeidet

Utover ansattkostnader, er dette i hovedsak knyttet til NJs nettsider og nyhetsbrev, markedsføringsmaterieell som kopper, nøkkelbånd og handlenett mm, annonser i Journalistens papirmagasin og en vervefilm. Vi har også her hatt budsjetter til mer aktivitet enn vi har hatt kapasitet til.

Politiske møter og samlinger (styrende organer)

År uten landsmøter og forutgående regionale samlinger er rimeligere enn de med, og sammenlikningsåret 2021 hadde vi et rimelig landsmøte til 1,5 millioner kroner ettersom det var et digitalt møte. Landsstyret har imidlertid kostet mer enn det som har vært vanlig tidligere partallsår, og er regnskapsført med 200 000 kroner mer enn budsjett, omtrent på nivå med 2021. Det er trolig knyttet til at flere møter holdes utenfor NJs lokaler, men reiser og hotellovernattinger er også generelt blitt dyrere. Arbeidsutvalget var noe rimeligere enn budsjettet.

Politisk ledelse og arbeid

Det er vanskelig å fordele kostnadene for leder og nestleder på enkeltprosjekter, og store deler av kostnadene ligger på posten *Drift politisk ledelse*. Denne posten inneholder både lønn, pendlerkostnader og deres øvrige møte- og reiseaktivitet. Kostnadene var akkurat på budsjett. Årsaken til at den er 400 000 kroner lavere enn i 2021, er først og fremst at vi da hadde kostnader til avgående leder i en overgangsperiode etter landsmøtet. Posten *Politisk arbeid* er i hovedsak sekretariatsressurser til politisk arbeid.

Organisasjonsprosessen

Den store organisasjonsprosessen som ble iverksatt etter landsmøtet 2021, ble avsluttet ved nyttår 2022. Den samlede kostnaden disse to årene, med prosjektledelse, utvalgsarbeid, møtevirksomhet og ekstern bistand til medlemsundersøkelse ble på 1,9 millioner kroner.

Journalisten

Journalisten får tilskudd fra driftsmidlene og fra vederlagsmidlene, med en fordeling i 2022 på hhv 40/60 prosent. I tillegg kostnadsføres omkring 900 000 kroner til økonomi- og regnskapsbistand, lokaler, datadrift mm. under posten medlemservice.

Sentral drift

NJ fører et aktivitetsbasert regnskap og omfordeler personal og overheadkostnader til de aktivitetene vi har, etter beste evne. Alle kostnader er imidlertid ikke direkte knyttet til ett prosjekt, men er postert som generell administrasjon og drift.

Vi har hatt relativt store endringer på personalsiden dette året. Fire personer har sluttet og to har gått av med pensjon. Vi har også hatt et par lange sykmeldinger. Stillinger har stått vakante i perioder, med større belastning (også overtid) på de som er igjen, og vi har brukt mye ressurser på å lyse ut og ansette nye faste og vikar i en stilling deler av året.

Etter noen år med omfattende dataomlegginger, har 2022 vært roligere på denne fronten. Vi budsjetterte med mer kostnader enn vi behøvde og det veier opp for merbruken på andre deler av sentralt drift.

Samlet for drift

Budsjettet for 2022 var relativt offensivt, og vi hadde budsjettert med å gå 2,7 millioner kroner i underskudd. Når vi ender med et overskudd på rundt 850 000 kroner, betyr det at vi har hatt midler til høyere aktivitet enn vi har klart å gjennomføre. Vi har likevel brukt nesten 3,7 millioner kroner mer enn året før, så aktiviteten var uansett høyere, noe som også var ønskelig etter pandemien.

VEDERLAG

Se også Åpenhetsrapporten 2022.

Vederlagsregnskapet er ført annerledes enn i 2021 og tidligere. Da ble vederlaget inntektsført fratrukket administrasjonskostnadene. I 2022-regnskapet er brutto vederlag inntektsført, og administrasjonskostnader er ført som en egen post. Formålet er å tydeliggjøre hva NJ mottar, og hvor mye vi bruker på å forvalte opphavsrettsmidlene.

Inntekter

Samlet er vederlaget NJ administrerer på 21,6 millioner kroner i 2022. NJ mottok også 0,9 millioner fra Biblioteksvederlaget via Pressens Faglitteraturfond til delfinansiering av kontingenten til Norsk Presseforbund.

Kopivederlaget er 6,7 millioner kroner høyere enn i 2021, og årsaken er først og fremst at vederlag fra " Skole, digital kopiering" ikke ble utbetalt i 2021, men kom til utbetaling i 2022.

Privatkopieringsvederlaget går etter søknad til utbetaling til individuelle rettighetshavere, etter et fradrag til administrasjon i NJ.

Kulturarvvederlaget er midler som brukes til rettighetshavere til NRKs arkiv, i praksis til øremerket kursvirksomhet for denne gruppen.

Vederlagsinntektene fra digital kopiering er midler NJ disponerer til frilansere.

Med negative finansinntekter på 0,3 millioner endte vederlagsinntektene på snaut 22,2 millioner kroner i 2022, nærmere 1,4 millioner kroner mer enn budsjettert.

Aktiviteter

Med et tilnærmet normalår etter pandemien har NJs lag et dobbelt så høyt aktivitetsnivå som i 2021, med aktiviteter for rettighetshaverne for 1,7 millioner kroner. Det fortsatt godt under det landsstyret satte av i budsjett, og det er altså rom for mye mer aktivitet i regi av lagene.

Det var også satt av mer til journalistfaglige konferanser og til konferansestipend (reisestøtte) til disse, vel 4 millioner kroner, mens det er brukt vel 3 millioner. Det var flere som tilbakeførte det

de hadde fått fra NJs reisestipend ettersom de ikke fikk reist under pandemien, og det er grunnen til at kostnaden er lavere enn budsjett.

NJ betaler «arbeidsgiverandelen» til frilansernes STUP-ordning, og det beløp seg i 2022 til snaut 440 000 kroner, mens vederlaget fra digital kopiering var på snaut 150 000.

Bevilgningene til Journalisten, Norsk Presseforbund, Institutt for Journalistikk og Senter for Undersøkende Journalistikk (SUJO) er utbetalt som budsjettert. Kostnadene til Pressens hus er marginalt under budsjett, noe som skyldes fratrekk for NJs andel av inntekt for utleie av lokaler.

NJ gir bistand til rettighetshavere, individuelt og som gruppe, på flere områder. Jurister i sekretariatet driver forhandlinger, juridisk rådgivning og bistand, arbeid for gode rammebetingelser for å drive journalistikk og pressens etiske rammeverk. Sekretariatet bistår også i arbeidet med gode journalistfaglige arrangementer og tildeling av konferansestipender blant annet.

Resultat

NJ har over flere år arbeidet for å bruke mer av vederlagsmidlene pr år enn det vi får til fordeling det aktuelle året, slik at vi bygger ned opparbeidede midler og de blir brukt til opphavernes beste. I 2022 brukte vi vel 25 millioner kroner totalt, mens vi hadde en samlet inntekt på snaut 22,2 millioner. Vi brukte altså nesten 2,9 millioner kroner av tidligere opparbeidede midler.

Aktivitetsnivået var likevel lavere enn vi hadde budsjettert med, ettersom budsjetterte kostnader var på 30 millioner kroner.

Rom for romsligere aktiviteter

Det er gjennomgående lavere forbruk på vederlagsaktiviteter enn det landsstyret har budsjettert med. Det er to trender vi kan jobbe med for å få mer av midlene ut til rettighetshavernes beste.

Det er en generell nøkternhet ved tildelinger og bruk, noe som selvsagt er svært positivt. Vi skal bruke rettighetshavernes midler på en ansvarlig måte. Men det er også viktig at midlene kommer rettighetshaverne til gode. Vi kan tillate oss å bruke penger på flere arrangementer, legge opp til flere deltakere, og kanskje også lyse ut flere stipender.

Det er også en erfaring at generelle pottter i budsjettet, som det ikke er planlagt faktisk bruk for, i mindre grad blir brukt. Det gir fleksibilitet til å gjennomføre aktivitet som vi får ideer eller invitasjoner til gjennom året, å ha slike pottter. Vi må følge denne muligheten bedre opp gjennom året. Det er på vederlagsarrangementene, som i NJs øvrige drift, i noen grad mangel på kapasitet i sekretariatet og tillitsvalgtapparatet, mer enn penger til selve aktiviteten, som gjør at aktivitetene ikke gjennomføres som ønsket.

Forslag til vedtak:

- Budsjetterte ikke anvendte midler til oppbygging av et studio i NJs lokaler, kr 250 000 opprettholdes i NJs formålskapital med selvpålagte restriksjoner til fremtidig bruk.
- Gjenstående midler til verving kr 853 625, opprettholdes som NJs formålskapital med selvpålagte restriksjoner.
- Merforbruk på Solidaritetsfondet, samt andel av finanskostnader, samlet kr 30 977 dekkes av NJs formålskapital med selvpålagt restriksjon for Solidaritetsfondet.
- Kostnader knyttet til Konfliktfondet, inkludert finanskostnader, kr 181 820 belastes Konfliktfondet.
- Overskudd på NJ drift, kr 1 060 050 overføres Annen formålskapital.
- Journalistens underskudd, kr 187 390 dekkes av NJs formålskapital med selvpålagt restriksjon for Journalisten.
- Merforbruk på kopi- og kabelvederlag, samt digital kopiering, kr 3 229 286 dekkes av NJs formålskapital med lovpålagt restriksjon for Vederlagsfondet.
- Overskudd på privatkopieringsmidler kr 294 935 overføres NJs formålskapital med lovpålagt restriksjon for Vederlagsfondet, privatkopieringsvederlag.
- Overskudd på kulturarvmidler på totalt kr 59 410 overføres NJs formålskapital med lovpålagt restriksjon for Vederlagsfondet, ubrukt kulturarv.
- Regnskapet for Pressens Arbeidsledighetskasse for 2022 godkjennes.
- Regnskapet for Pressens Gravferdskasse for 2022 godkjennes.